

Total No. of Printed Pages—4
6 SEM TDC DSE EDN (CBCS) 4 (NH)

2023
(May / June)

EDUCATION
(Discipline Specific Elective)
(For Non-Honours)

Paper : DSE-4

(**Child and Adolescent Psychology**)

Full Marks : 80

Pass Marks : 32

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশ অনুসৰি উত্তৰ দিয়া : 1×8=8
Answer the following as directed :

(a) শিশু মনোবিজ্ঞান মানে কি?

What is meant by child psychology?

(b) শিশুৰ বিকাশত প্ৰভাৱ পেলোৱা এটা ঋণাত্মক বিদ্যালয়-
সম্বন্ধীয় কাৰক উল্লেখ কৰা।

Mention one negative school factor that
affects child development.

(c) শিশুৰ আৱেগিক বিকাশ মানে কি?

What is meant by emotional
development of children?

(2)

(d) ईर्ष्याৰ অৰ্থ লিখা।

Write the meaning of jealousy.

(e) “কৈশোৰকাল হৈছে ধুমুহা আৰু পীড়নৰ কাল।” এই কথাষাৰ কোনে কৈছিল?

“Adolescence is the period of storm and stress.” Who made this statement?

(f) সমকামিতা হৈছে কৈশোৰকালৰ এটা বৈশিষ্ট্য।
(শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

Homo-sexuality is one characteristic of adolescence period.

(Write True or False)

(g) অপৰাধ প্ৰৱণতাৰ সংজ্ঞা দিয়া।

Define delinquency.

(h) হিংসা মানে কি?

What is meant by violence?

2. তলত দিয়াবোৰৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা (যি কোনো চাৰিটা) :

5×4=20

Write short notes on the following (any four) :

(a) বিদ্যালয় আৰু শিশুৰ বিকাশ

School and child development

(b) বাল্যকালৰ ভাষিক বিকাশ

Language development during childhood

(c) অনুশাসনহীনতাৰ সমস্যা

Problem of indiscipline

(d) কৈশোৰ মনোবিজ্ঞান

Adolescence psychology

(e) কিশোৰসকলৰ আবেগিক সমস্যা

Emotional problems of adolescents

P23/1108

(Continued)

(3)

3. শিশুৰ বিকাশ প্ৰক্ৰিয়াত প্ৰভাৱ পেলাৱা ধনাত্মক আৰু ঋণাত্মক সামাজিক কাৰকবোৰ আলোচনা কৰা। 4+4=8

Discuss the positive and negative factors associated with society that may affect the child development process.

অথবা / Or

শিশু মনোবিজ্ঞানত ব্যৱহৃত যি কোনো এবিধ পদ্ধতি আৰু ইয়াৰ দোষ আৰু গুণসমূহ ব্যাখ্যা কৰা। 4+(2+2)=8

Explain any one method used in child psychology with their merits and demerits.

4. এজন শিশুৰ সামাজিক বিকাশ কি? বাল্যকালৰ সামাজিক বিকাশৰ গতি-প্ৰকৃতি সম্পৰ্কে ব্যাখ্যা কৰা। 2+8=10

What is social development of a child? Explain the pattern of social development during childhood period.

অথবা / Or

বাল্যকালৰ আচৰণগত আৰু সমাযোজনমূলক সমস্যাবোৰ বৰ্ণনা কৰা। 5+5=10

Describe the behaviour and adjustment problems during childhood period.

5. সামাজিক সমাযোজনমূলক সমস্যা কোনবোৰ? বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ সামাজিক সমাযোজনমূলক সমস্যা উপযুক্ত উদাহৰণসহ বৰ্ণনা কৰা। 2+6=8

What are social adjustment problems? Describe the different types of social adjustment problems with appropriate examples.

P23/1108

(Turn Over)

(4)

6. কৈশোৰকালৰ শাৰীৰিক আৰু মানসিক বিকাশৰ গতি-প্ৰকৃতি সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা। 6+7=13

Discuss the pattern of physical and mental development during adolescence period.

অথবা / Or

- স্থিতপ্ৰজ্ঞতা মানে কি? কিশোৰসকলৰ স্থিতপ্ৰজ্ঞতা বৃদ্ধিৰ কেইটামান কৌশল আগবঢ়োৱা। 3+10=13

What is meant by resilience? Suggest some strategies to enhance resilience in adolescents.

7. কিশোৰসকলৰ সমায়োজনমূলক সমস্যা মানে কি? কিশোৰসকলৰ সমায়োজনমূলক সমস্যাৰ কাৰণ আৰু সমাধানৰ উপায়বোৰ ব্যাখ্যা কৰা। 3+(5+5)=13

What is meant by adjustment problems of adolescents? Explain the causes and remedial measures for adjustment problems of adolescents.

অথবা / Or

- সাম্প্ৰতিক সময়ৰ কিশোৰসকলৰ সাধাৰণ সমস্যাবোৰ কি কি? চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা। 13

What are the common problems of adolescents today? Explain briefly.

***